

Ženevske novice

ŽENEVSKE NOVICE

GLASILO ZDRUŽENJA ŽENEVSKIH SLOVENCEV (Bulletin de l'Association des Slovènes de Genève)

Številka 49

leto XIX

december 2010

VSEBINA:

Uvodnik	3
Intervju z Barbaro Bulc	4
In bil je mraz	
Sprejema ob dnevu državnosti in odprtju konzulata v Zürichu	10
Predstavljamo Stalno predstavništvo RS pri Uradu ZN v Ženevi	12
Fotografije	17
Intervju s predsednikom RS v NZZ Neue Zürcher Zeitung	24
Dobri in slabi: Čas za resničnost	27
Georges Haldas	29
Kako ostajamo v stiku s Slovenijo	
Naša večerja s kulturnim programom	32
Prejeli smo pismo veleposlanika Andreja Logarja	33
Zahvala	
Pojasnilo	
Koordinacijski sestanek s predstavniki slovenskih društev v Švici, Kneževini Lihtenštajn in na Predarlškem	34

Naslovnica: Fotografijo nam je posredovala Eva Dimčovski.

Fotografije so prispevali: Evelina Ferrar, Živa Tavčar, Metka Vergnion, Eva Dimčovski, Maruša Fasano in Alenka Žavbi, profesionalna novinarka iz Slovenije, ki se je odrekla honorarju v korist Slovencev v Švici.

UVODNIK

Naj nam bo lepo in toplo. Najlepša hvala vsem članom, ki mi pišete in me spodbujate pri delu. Hvala za vsak telefonski klic, pozdrav, klepet. Še kako se prileže.

Hvala tudi vsem ostalim Slovincem v Švici, ki mi polepšate trenutke. Srečujemo se na različnih prireditvah in žal mi je, da smo razpršeni po vsej državi in so naša srečanja omejena. Toliko zanimivih ljudi, idej, projektov!

Naj zaželim vse najlepše Evelini in Marcusu v novem domovanju. Brez nje Novice danes ne bile takšne kot so. Z izjemnim občutkom za jezik mi je pomagala pri lektoriranju in oblikovanju idej pa tudi v zasebnem življenju me je uspešno vodila prek nekaterih zaprek.

Brez Jureta in Maruše bi bilo moje življenje veliko bolj dolgočasno, Združenje pa je lahko brez skrbi, saj so stvari pod nadzorom. Predsednik Tadej pridno prebira in odgovarja na pošto in skrbi za ravnotežje, Sonja je naša eminenca, Štefana bomo pa še malo vzpodbudili. Letos se nam je pridružila še ena Sonja, ki bo skrbela za internet. Naj bo dobrodošla in upam, da se bo lepo počutila med nami.

Najlepša hvala Uradu za Slovence po svetu za finančno pomoč. Vsako leto so nam pomagali, kar je ob težki situaciji v Sloveniji vsekakor pohvalno.

Ne pozabite, Ljubljana je letos nosilka Unescovega naslova svetovna prestolnica knjige, dobrih dogodkov ne manjka, tudi biserni izbor knjig po 3 evre je med njimi.

Nimate časa za knjige? Kaj pa stripi? Se še kdo spomni »Čarovnikovega vajenca« Evalda Flisarja, kultne knjige o potovanju po skritih pokrajinah človekove notranjosti in je hkrati tudi napet pustolovski roman v himalajskem pogorju. Pravijo, da je najbolj bran slovenski roman po drugi svetovni vojni. Zdaj je izšel v obliki stripa. Ali pa knjiga letos umrlega ilustratorja Matjaža Schmidta »Slovenske pravljice (in ena nemška)« v stripu, ki je prejela nagrado za izvirno slovensko slikanico.

In če se vam res ne da brati, potem pa glejte čudovite fotografije v knjigi Matevža Lenarčiča »Alpe kot jih vidijo ptice«. Z ultralahkim letalom pipistrel je preletel celotno alpsko verigo in jo fotografiral.

Naj nam ostanejo samo lepi spomini.
Lepe praznike vam želim, Irena

INTERVJU Z BARBARO BULC

Kdo je Barbara Bulc? Od kod ste? Moje korenine so v Sloveniji, počutim pa se državljanko sveta. Rodila sem se v Ljubljani in odraščala v Novem mestu, kjer sem naredila gimnazijo. V Ljubljani sem študirala kemijo. Po izpopolnjevanjih v Švici, Nemčiji in Egiptu sem se zaposlila v Krki, ki je želela v Ameriki odpreti predstavništvo. Sprejela sem izziv in leta 1994 odšla v New York. Izziv je bil izjemen.

Kakšen je bil takrat ameriški trg? Še vedno je to največji svetovni farmacevtski trg in med najzahtevnejšimi. Bil je to čas izrednih priložnosti, ki smo jih dobro izkoristili. Največji uspeh na področju generične farmacevtske industrije pa so dosegle indijske in izraelske firme, ki so takrat zaostajale za slovenskima Krko in Lekom, danes pa so po prodaji in tržni kapitalizaciji bistveno pred njima (če bi gledali Lek izven okvira švicarskega Sandoza). Uspeh so dosegle zaradi načina razmišljanja in svoje odprtosti. Najti je potrebno sebi primerne trge. Slovenci smo zaradi načina razmišljanja uspešni

predvsem na trgih JV Evrope. V Ameriki je tveganje večje, so pa zato tudi uspehi lahko večji. Vzpodbudno je, da se v zadnjih letih pojavlja vse več majhnih slovenskih podjetnikov, ki so uspešni v nišah tudi v ZDA. Večja slovenska podjetja, ki so v svetovnem merilu še vedno relativno majhna, pa

niso tako prodorna in konkurenčna. Večina se jih je celo umaknila iz ameriškega trga. To je škoda, saj so znanje, kakovost in proizvodnja na visoki svetovni ravni. **Koliko let ste delali v Ameriki?** Trinajst. Od tega osem let kot direktorica Krke. Izkušnje iz poslovnega sveta sem želela prenesti na področje humanitarnosti in diplomacije, saj v svetu rastejo problemi revščine in neenakomernega ekonomskega razvoja. Bila sem povabljena k sodelovanju v fundaciji Billa Clintona.

Kako se zgodi takšno povabilo? Preko poznanstev in veliko dela. Bila sem v odboru direktorjev Združenja svetovne farmacevtske industrije s sedežem v Washingtonu in sem delala z vplivnimi ljudmi. Povabil me je Ira Magiziner, Clintonov dober prijatelj in kolega iz Oxforda. Fundacija ima sedež v New Yorku in se ukvarja z glavnimi svetovnimi izzivi kot so revščina, pandemije in klimatske spremembe. Danes več kot polovica človeštva, skoraj 3 milijarde ljudi, živi z manj kot 2,5 dolarja na dan, kar je grozljivo. Kot svetovalka sem vodila razgovore z vladami v Indiji, na Kitajskem in v Afriki z namenom vzpostaviti sisteme in praktične rešitve, da bi ljudje z aidsom in otroci prišli do zdravil.

Ustvarili smo učinkovita partnerstva med različnimi vladami, mednarodnimi firmami, finančnimi institucijami in nevladnimi organizacijami, ki so povsem spremenila način financiranja in distribucije nujnih zdravil. Uspeh Clintonove fundacije v svetovnem merilu je bilo izjemno znižanje cen zdravilom za aids, tako da so postala dostopna milijonom bolnikom v nerazvitih državah, podjetja pa so zaradi velikih naročil še vedno delala z dobičkom. Tako je bil razvit trajen poslovni model, ki smo ga nato razširili na druga področja. Vsi, ki smo pri tem sodelovali, smo prispevali drobno kapljico k uspehu. To mi je v veliko zadovoljstvo. Sledila je ustanovitev vsakoletnega Clintonovega foruma v New Yorku, ki je nekaj podobnega kot Svetovni ekonomski forum v Davosu, le z bolj konkretnimi cilji.

Ste še vedno aktivni na tem področju? Sem, nisem pa več zaposlena v Clintonovi fundaciji, ker je sledila nova priložnost – ambasador Richard Hoolbrook me je leta 2006 povabil, da odprem njegovo pisarno v Ženevi. Nadaljevala sem z delom, ki sem ga začela pri Clintonu. Vodila sem koalicijo preko 250 vodilnih svetovnih korporacij iz vseh industrijskih področij. Namen te organizacije je koordinirano sodelovanje poslovnega sveta z mednarodnimi partnerji kot so agencije ZN, vlade in finančne institucije, z namenom borbe proti revščini. V Ženevi, ki ni večja od Ljubljane, ima sedež preko 20 svetovnih organizacij, med njimi skoraj ducat agencij ZN, preko 160 ambasad, več kot 250 nevladnih organizacij in privatnih fundacij. Je tudi center svetovnega zdravstva z več kot 40 mednarodnimi organizacijami samo s tega področja.

Kakšen je namen te organizacije? Združiti moči privatnega sektorja v boju proti revščini v sodelovanju z mednarodnimi organizacijami in javnim sektorjem, ki teh znanj nimajo. Vsaka firma ima svoje kompetence npr. Coca-Cola zna priti s svojimi proizvodi do zadnjih vasi v Afriki. Če znaš pripeljati coca-colo, boš znal prinesiti tudi zdravilo ali pa sporočilo za izobraževanje. Javni sistemi niso tako učinkoviti. BBC in CNN izredno učinkovito posredujejo informacije po vsem svetu.

Farmacevtske firme kot so na primer Novartis, Pfizer, Johnson&Johnson, prispevajo inovativne proizvode, nudijo izobraževanja in imajo odlično logistično mrežo. Finančne firme kot so Goldman Sachs in UBS znajo strukturirati različne finančne instrumente, ki lahko pomagajo vladam in mednarodni skupnosti, da se denar učinkovito pretaka in da je tudi naložen na pravi način. Skratka, vsaka firma, vsaka industrija je znana po svoji področjih in če to združimo s sodelovanjem z vladami in vladnimi institucijami, dobimo zelo dobro kombinacijo, ki lahko bistveno pospeši uravnotežen ekonomski razvoj in reši mnoge probleme, s katerimi se sooča človeštvo.

Kaj pa delate sedaj? Ustanovila sem firmo Global Development, ki svetuje na področju strateških partnerstev vladam, podjetjem, privatnim fundacijam, mednarodnim organizacijam in agencijam ZN kot so npr. Mednarodna zdravstvena organizacija, Svetovni program za hrano in tako naprej. Ključna področja s katerimi se ukvarjam so glavni svetovni izzivi, med njimi problematika revščine, zdravstva, okolja, vode, prehrane itd.

Kako to deluje? Mednarodni klienti, s katerimi sodelujem, potrebujejo strategijo sodelovanja z vodilnimi partnerji za uresničevanje svojih ciljev in pomoč pri uresničevanju te strategije. Poleg tega potrebujejo mrežo pravih kontaktov v svetu. Sodelujem kot osebni svetovalec vodstva organizacije ali pa vključim specialiste za določeno področje, moja osebna ekspertiza ne obsega vsega. V letu 2010

je velik poudarek dela na področju doseganja ciljev tisočletja za borbo proti revščini, ki so si jih leta 2000 zadale vse vlade sveta, letos je le še 5 let do časa, ko naj bi bili doseženi zadani cilji.

Učinkovita partnerstva so ključ za uresničitev teh ciljev. Problemi so preveliki, da bi jih države rešile same. Marsikje ne bodo uresničeni. Najbolj pereča je problematika umrljivosti mater in novorojenih otrok. Vsako leto umre več kot 9 milijonov otrok, mlajših od 5 let. To je rešljivo z minimalnimi intervencijami ter minimalnimi stroški. Doslej ti problemi niso bili dovolj politično in ekonomsko zanimivi in se svetovna družba z njimi ni ukvarjala. Svetovna zdravstvena organizacija me je povabila k partnerstvu, katerega cilj je do leta 2015 preprečiti 16 milijonov smrti mater, otrok in novorojenih. To so številke, ki so dosegljive s preprostimi ukrepi, za katere si je težko predstavljati, da jih ponekod ne izvajajo. V septembru, v času zasedanja Generalne skupščine ZN v New Yorku, smo z generalnim sekretarjem Ban Ki-moonom lansirali globalno strategijo za izboljšanje zdravja žensk in otrok in uspeli pridobiti 40 milijard dolarjev zagotovitev za doseganje tega načrta. To seveda še zdaleč ni dovolj, je pa pomemben korak naprej. Pri tem igra pomembno vlogo industrija, s svojo inovativnostjo in rešitvami, ki jih ponuja preko proizvodov in servisov. Mobilni telefoni so dober primer.

Prvič sva se srečali na sprejemu, ko je Ženevo obiskal predsednik države Danilo Türk. Ali bi tudi brez tega srečanja poiskali stik s Slovenci v Ženevi? Seveda bi. V vsaki državi, kamor potujem, poiščem stik s Slovenci, se srečam z ambasadorjem, konzulom, poslovneži, našimi umetniki in ostalimi. V vse, kar delam, skušam vključiti Slovenijo.

Slovenci se vsi poznamo... Ja, mislim, da je treba na tem graditi, to je velika prednost. Smo ena velika mreža. Če nekoga rabiš, že prideš do njega. In dobro je, da potem ko prideš do njega, še nekaj skupaj naredimo. Tukaj pa se včasih pri Slovencih ustavi. Izraz vrtičkarstvo ni iz trte zvit. Še vedno radi sami obdelujemo vrtičke. Menim, da bi lahko na tem mnogo več naredili. Čas bi bil, da iz vrtičkarstva preidemo na obdelovanje posestev preko naših miselnih meja. Delajmo s tistimi, ki so najboljši, kjerkoli že so, s tem bomo uspešni tudi mi.

Na našem občnem zboru ste omenili iniciativo Mostovi. Kaj naj bi iniciativa obsegala in kako nameravate pristopiti? Želim, da se talentiranim študentom iz Slovenije omogoči dostop do izkušenj in mreže Slovencev po svetu, da bi se jim prek te mreže odpirala vrata v svet. To je proces na dolgi rok. Glede na interes se oblikujejo konkretne iniciative. Pomemben je osebni stik. Pri tem lahko igrajo veliko vlogo naše misije in veleposlaništva, ki so mesta za srečanja. Veliko je odvisno od števila Slovencev, študentov, zanimanja, partnerjev v določeni regiji.

Kaj si mislite o dogajanjih v Sloveniji? Slovenija je od osamosvojitve ogromno naredila. Postala je polnoletna in sedaj je čas za premišljen korak v uspešno ekonomsko in socialno družbo, ki je integralni del globalnega okolja. Slovenci smo še vedno zelo zaprta in homogena družba. V primerjavi s švicarsko družbo je v podjetjih zaposlenih malo drugih državljanov. To je fenomen v Evropi. Vse postaja bolj globalizirano. Ko sem spremljala stavke v Muri, so bili ljudje zelo črnogledi, ko so izgubili službo. In vendar je bila možnost dela na razdalji 100 km. Ampak to pa ne, niso bili fleksibilni, kaj šele, da bi poiskali delo preko meje. Poleg tega so mnogi tekstilno proizvodnjo že davno prenesli v Azijo in ohranili konkurenčnost, ta vlak smo v Sloveniji zamudili. Naj še omenim, da bi bistveno lahko izboljšali kulturo komunikacije, predvsem mislim s tem na politiko in naše medije.

Bo to treba spremeniti? To je dolg proces. Vsaka družba ima svoje specifičnosti. V Švici, na primer, imajo ženske volilno pravico šele od leta 1971; smo na teritoriju mednarodnih organizacij, Švica pa je članica OZN šele od leta 2002.

Kako se zgodijo spremembe v miselnosti? Z več odprtosti in znanja. S tem, da se neprestano učimo, pogovarjamo, posredujemo svoja mnenja. To se zgodi tudi, ko pokličemo domov ali svoje prijatelje, poslovne partnerje. Tudi mediji imajo velik vpliv. Škoda je, da posredujejo premalo pozitivnih zgodb. Z uporabo interneta se vse hitreje spreminja kot se je prej, tudi miselnost. Pogosto sem v Sloveniji in opažam, da se tam marsikaj premika hitreje kot v Švici. Švica je stabilna družba in ni potrebe po tem, da bi se stvari spreminjale. Kar se zdi hitro v Sloveniji, je počasi v New Yorku, kaj šele na Kitajskem ali v Indiji. Pred kratkim sem bila v Šanghaju, New York je v primerjavi z njim zaspana vas.

Kakšne so razlike v načinu življenja med New Yorkom in Ženevo? New York je zelo odprta družba, nima spomina. Stik je takoj vzpostavljen in srečanje organizirano, če je skupen interes. Ženeva je Calvinovo mesto, precej zaprto in ima dolg spomin, stvari se odvijajo počasi. Včasih so potrebni dolgoletni stiki in zaupanje, da se poslovna ideja izvrši.

Ob preselitvi iz New Yorka sprva ni bilo enostavno delovati v ženevskem okolju. Predvsem so razlike v majhnih vsakdanjih stvareh, ljudje tukaj včasih stvari brez potrebe zakomplicirajo. Poleg tega je Ženeva kopica zelo različnih okolij, mednarodnih in lokalnih, ki niso najbolj povezana in se kljub majhnosti mesta pravzaprav ne poznajo. Kot prišlek imaš prednost, da nisi obremenjen s temi okolji, tako da so prehodi enostavni. Vedno je treba iskati pozitivne stvari. Ženeva je posebno mesto, ima izjemne naravne danosti in lepote. Včasih se nam to zdi samoumevno, pa ni. Je čudovito mesto, 40 % prebivalstva je iz drugih držav – svet v malem, kar je spet izjemnost. Je mednarodna, ni pa kozmopolitanska kot je to New York.

V Ženevi prevladuje miselnost, da si za vsako stvar vzameš čas; ljudje delajo po urnikih, delovni dan se zaključi ob petih. In deluje. Ja, do določene mere. Nisem navajena, da pokličem zdravnika pa s posnetega obvestila vzem le, kdaj so delovne ure. V New Yorku je to nepojmljivo. Švica v primerjavi z ostalim svetom izgublja na konkurenčni prednosti. V Indiji na primer vstanejo tudi ob polnoči ali pa ob šestih zjutraj za sestanek. Nikoli nisem slišala stavka »ce n'est pas possible« tolikokrat kot zdaj v Ženevi. Če vprašaš zakaj, se srečaš z zmedenim pogledom. A tudi to je možno preseči – z vztrajnostjo, s potrpežljivostjo, z nasmehom in ponujanjem drugih možnosti, da končno pridemo iz zakostenelega miselnega okvira. Naučila sem se, da je treba biti pozitiven.

Ste Slovenka, ki je pridobila visoko izobrazbo v Sloveniji in jo nadgradila v Ameriki. Ali vam to pomaga zadržati evropsko strukturirano bistvo in hkrati imeti ameriški občutek, da je vse možno doseči? Saj je za Slovence tudi. Poznam dosti Slovencev, ki so izjemno uspešni brez ameriške izkušnje. Sama se počutim kot državljan sveta. Zelo enostavno se vživim v novo okolje in sprejemem drugačnost. Vedno se kaj novega naučim. Američani so praktični, ne komplicirajo. Če odraščaš v velikih državah, kot so Amerika, Indija, Kitajska, Rusija, imaš že zaradi tega posebno dimenzijo razmišljanja. Vendar se razlike hitro brišejo. Če pogledate najstnika v Sloveniji, Indiji, Kitajski, Ameriki, Nairobiju, ni več velikih razlik. Vsi poslušajo isto glasbo, gledajo isti internet. Komunikacija je v angleščini, televizija je dostopna tudi v nerazvitih državah. Včasih je to kar malce zastrašujoče, mnoge kvalitete in vrednote se danes prehitro izgubljajo.

In kako se v tej situaciji znajdete? Trudim se na svoj način. Okoli nas je toliko informacij, da ni več zadosti, če pristopaš do njih na isti način kot pred petimi leti. Stalno moraš biti odprt za nove tehnologije, iskati poti, da si v stiku z razvojem, sicer zelo hitro ostaneš zadaj. To je kot dirka, pomembno je, da ohraniš mir in trezno glavo. Na žalost se veliko človeških vrednot, ki so izjemno pomembne, v tej dirki izgublja. Ko delaš v mednarodnem okolju, osnovni stiki potekajo po elektronski pošti in telefonskih konferencah. Za večerjo ali klepet najdeš čas redkeje in običajno za krajši čas. Vendar pa je zame še vedno najpomembnejši človeški kontakt. Vedno najdem čas zanj.

Kje se počutite doma? Tam kjer sem, tam sem doma. Želim se vključiti v tukajšnje okolje. Tukaj je baza in najin dom. Moj partner je Američan, zdravnik in pravnik. V ozadju odločitve, da se preseliva v Evropo, je bilo to, da se v Evropi živi na drugačen način kot v Ameriki. Tudi vrednote so druge. Sva pa skoraj vsak mesec v Ameriki. Projekti, na katerih delava, so globalne narave. Zaradi mojega sem pogosto v New Yorku, Washingtonu, Londonu, Parizu in drugje po svetu. Vedno je lepo priti domov. Poleg tega imava oba zelo rada naravo, sva navdušena smučarja, jahava, tudi v Lipici. Vedno zelo rada pridem v Slovenijo, kjer so moji starši in moj brat. Ohranjam stike s prijatelji in poslovnimi partnerji...

Če bi šli nazaj v Slovenijo, ali bi znali tam delati? Ja, zagotovo, če se najdejo pravi ljudje. Jaz nikoli ne rečem, da grem nazaj, grem naprej. Če bi prišla v Slovenijo, to ne bi bila Slovenija iz leta 1994, ko sem odšla, veliko se je spremenilo. Mislim, da je bil v teh 19 letih narejen velik napredek in da je veliko novih priložnosti. V velikem interesu mi je nadaljevati sodelovanje s prodornimi podjetji in vlado, seveda, kjer je za to zanimanje. Odločila sem se, da prav v Ljubljani naredim doktorat iz področja mednarodnih odnosov, v sodelovanju s FDV in Filozofsko fakulteto.

Ohranili ste lepo slovenščino. Ne vem, če si zaslužim ta kompliment, včasih imam težave. Se trudim. Redno berem slovenske medije prek interneta, ohranjam stike s prijatelji in poslovnim okoljem v Sloveniji. Z veseljem preberem knjigo slovenskega avtorja. Moje slovenske korenine mi veliko pomenijo.

Evelina Ferrar, Irena Sterckx

IN BIL JE MRAZ

In zeblo nas je. To ni začetek zimske idile ampak utrinek s piknika. Tistega, poletnega, ki ga pripravimo konec junija, da se spomnimo tudi na državni praznik in si zaželimo lepo poletje. Še za en teden smo ga pomaknili proti poletju, da so si nogometni navdušenci v miru ogledali fuzbal. Evelina in Marcus pa sta se ravno tisti teden preselila v Oxford. Pogrešali ju bomo, ni kaj. Rozina Švent, ki je delo v Nuku predala mlajšim, je z možem prišla na obisk iz Ljubljane, Maja Balant s sinom nas je obiskala tudi v imenu Veleposlaništva, sicer pa nas je bilo okoli trideset. Veseli smo bili obiska Lučke in Bogdana Zege, ki sta kljub izgubi Verene prišla na klepet.

In bil je mraz. Ampak prav pošteno nas je zeblo. Zavili smo se v jopice in jedli nekaj na žlico. Sergij Cesar je prinesel lonec primorske mineštre. Še tople, čeprav nam je bilo žal, da je nismo uspeli še malo pogreti. Kako se je prilegla. Da ne bom delala krivice ostalim, na primer čevapčičem, ki tudi zmeraj izginejo v trenutku. Vedno znova smo veseli, da se vidimo in klepetamo. Sproščeno je, lahko se pogovoriš z vsemi, počitnice so pred vrati pa še okolje je lepo. Se vidimo prav kmalu, kajne.

Irena Sterckx

SPREJEMA OB DNEVU DRŽAVNOSTI IN ODPRTJU KONZULATA V ZÜRICHU

Veleposlanik mag. Bojan Grobovšek je s soprogo Vesno Smole-Grobovšek 24. junija priredil tradicionalni sprejem ob dnevu državnosti. Zbrali smo se v prijetnem hotelu Sternen v bližini Berna, kjer smo v zavetju senčnega vrta lahko poklepetali. Poleg predstavnikov veleposlaništev se je sprejema udeležilo večje število tukaj živečih Slovencev. Veleposlanik meni, da je to rezultat njegovih sistematičnih obiskov in osebnega vzpostavljanja stikov s švicarskimi podjetji, ki sodelujejo s Slovenijo. S pomočjo sponzorjev Adria Airways, NLB InterFinanz, JYL in Trimo je Veleposlaništvo poskrbelo za obložene mize. Še posebej smo se razveselili domačega jabolčnega zavitka.

Švicarska Zvezna vlada je potrdila odprtje Konzulata Republike Slovenije v Zürichu ter imenovanje Zvonimirja Petka za častnega konzula Republike Slovenije v Zürichu z jurisdikcijo za naslednje kantone: Zürich, Uri, Schwyz, Obwalden, Nidwalden, Zug, Schaffhausen, Appenzell Innerrhoden, Appenzell Ausserrhoden, Luzern, St. Gallen in Aargau.

Častnega konzula Zvoneta Petka poznamo kot dolgoletnega direktorja Adrie Airways v Švici. Pred tem je deloval kot televizijski novinar in direktor Avditorija Portorož. V Švico je prišel pred petindvajsetimi leti kot predstavnik slovenske turistične zveze.

Slovenski letalski prevoznik vzdržuje redne polete v Ljubljano, kar je v današnjih, gospodarsko težjih časih, zelo pomembno. V njihovih prostorih, ki jih brezplačno nudijo na razpolago, že vrsto let potekajo konzularni dnevi. Predstavništvo se nahaja na izjemni lokaciji na Lövenstrasse 54/II v strogem centru mesta, ki je gospodarsko srce Švice. Zdaj na konzulat mimoidoče opozarjata tudi tabla ob vhodu in izobešena slovenska zastava.

V petek, 8. oktobra 2010 je častni konzul s soprogo Marinello Savarin Petek v prostorih konzulata pripravil sprejem. Mični Adrijini stevardesi sta nam postregli z zlato penino, na mizah pa je bila poleg raznovrstnih slastnih kruhkov tudi potica, ki je z letalom prišla iz Hiše kulinarike Francija Jezerška. Sprejema se je poleg predstavnikov različnih slovenskih organizacij in podjetij v Švici udeležil tudi predsednik vlade kantona Zürich Hans Hollenstein, sicer velik ljubitelj Slovenije. Lansko leto je bila celotna kantonalna vlada na izobraževalnem izletu v Sloveniji.

V krajšem nagovoru sta veleposlanik mag. Bojan Grobovšek in častni konzul pozdravila navzoče.

Veleposlanik mag. Bojan Grobovšek, častni konzul Zvone Petek, Irena Sterckx

Odprtje konzulata bo pripomoglo k nadaljnji krepitvi političnega in gospodarskega sodelovanja, kulturne in vsesplošne prepoznavnosti Slovenije ter k promociji turizma in uveljavljanju drugih slovenskih interesov.

Irena Sterckx

PREDSTAVLJAMO STALNO PREDSTAVNIŠTVO RS PRI URADU ZN V ŽENEVI

Letos sem nekajkrat sodelovala z ekipo, ki deluje na Stalnem predstavništvu v Ženevi. Najprej smo zastopali Predstavništvo na »Mini-svetovnem nogometnem prvenstvu«, ki je bilo organizirano v Ženevi v okviru nogometnega prvenstva, ki se je odvijalo v Južni Afriki. Z nekaterimi smo se ponovno srečali na junijskem pikniku in med nogometnim prvenstvom skupaj navijali za Slovenijo. Mandat veleposlanika Andreja Logarja se je iztekel, nadomestil ga je veleposlanik Matjaž Kovačič. Naključje je hotelo, da sem si pri njih izposodila slovensko zastavo, takrat pa se mi je utrnula ideja, da bi jih bilo lepo predstaviti za Ženevske novice. V tej številki bomo najprej predstavili veleposlanika, Jano Maffi Krulej in Mireille Lazere.

Veleposlanik Matjaž Kovačič

Z veleposlanikom Kovačičem sem se pogovarjala nekega novembrskega popoldneva. Dobila sva se v prostorih Predstavništva, ki se nahaja v bližini pomembnejših mednarodnih ustanov v Ženevi. Gospod srednjih let, ki mu do upokojitve manjka malo več kot en mandat, je rojen Ljubljčan, vendar je večino svojega delovnega obdobja preživel v tujini. V New Yorku, na Portugalskem, v Maroku in od septembra 2010 dalje pri Združenih narodih v Ženevi. **Kako bi opisali vaše delo pri Stalnem predstavništvu?** Od osamosvojitve naprej sem karierni diplomat. To je poklic, ki ga opravljam zadnjih dvajset let. Pravzaprav sem zelo zadovoljen, ker sem imel priložnost opravljati ta poklic v odločilnem obdobju slovenske zgodovine. **Ali lahko na kratko opišete vašo študijsko in poklicno pot?** Študiral sem v Ljubljani in se po končanem študiju na Fakulteti za družbene vede zaposlil v državni upravi, kjer sem se ukvarjal z

mednarodnimi odnosi. Osamosvojitve Slovenije sem pričakal kot tajnik odbora parlamenta za zunanjo politiko in od tam prišel v Ministrstvo za zunanje zadeve nove slovenske države. Od takrat naprej sem zaposlen v tem organu in nameravam tukaj ostati do upokojitve.

Kje ste bili v času, ko je bila Slovenija še del Jugoslavije? Takrat sem delal za slovenski del državne uprave, v različnih upravnih telesih, ki so bili povezani z zunanjepolitičnimi vprašanji. Začel sem kot pripravnik pri tedanjem predsedniku izvršnega sveta, kot se je takrat temu reklo, kjer se je

izoblikovala komisija za zunanjepolitična vprašanja. Ta je obravnavala predvsem sodelovanje Slovenije v tedanjih zveznih organih in regionalno sodelovanje v okviru združenja Alpe-Jadran (Italije, Avstrije, Slovenije oz. obmejnih pokrajin teh dežel, vključno z Bavarsko).

Začeli ste v Jugoslaviji in prestali fazo osamosvajanja. Kako retrospektivno gledate na ti obdobji? Kako vidite razvoj in napredek Slovenije, njeno osamosvajanje? Osamosvojitve naše države je bila zgodovinski dogodek, ki te polno čustveno motivira. Bili smo polni čustvenega naboja. Kot sodelavec tedanjega zunanjega ministrstva sem sodeloval pri postavljanju prvih zasnov MZZ Slovenije, kjer sem bil prvi generalni sekretar.

Takrat smo imeli zelo malo ljudi, ki so se spoznali na ta poklic, delo je bilo izredno zahtevno. Ko danes govorimo o slovenski diplomaciji, se o tem premalo govori. V tem obdobju smo opravili precej pomembnih nalog, ki so važne za vsako novo nastajajočo državo. Postali smo mednarodno priznani, vključili smo se v vse povezave, ki so relevantne, da se država vključi v mednarodno okolje in v njih dosegli določeno stopnjo ugleda, ki je pomemben za avtoriteto države.

V tistem obdobju (konec 80-ih, začetek 90-ih) smo imeli skromno strokovno znanje in če imamo to pred očmi, je bil to velik dosežek naše nove diplomatske službe. Odličnost se je potrdila kasneje pri različnih priložnostih.

Zelo zgodaj smo bili izvoljeni za članico varnostnega sveta ZN, kar je odgovorna pozicija. Vodili smo delo ene od pomembnih evropskih regionalnih organizacij – to je organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE), en mandat smo vodili delo Sveta Evrope in seveda vstopili v družbo vseh tistih, kjer smo si pravzaprav želeli biti, ko smo se osamosvajali.

S tem mislim na povezavo z EU in vstop vanjo ter seveda vstop v severno atlantsko zavezništvo (NATO). Mislim, da so bile to glavne značilnosti zahtevne in uspešno opravljene naloge slovenske diplomacije, še zlasti, če vemo, da nas je bilo ob osamosvojitvi le 36. Od tega se je 20 sodelavcev ukvarjalo z zunanjo trgovinsko problematiko, ostali pa z različnimi konzularnimi zadevami ali regionalnim sodelovanjem. Takrat smo v Sloveniji izkoristili vse potenciale, ki so nam omogočili, da je nova država pričela ustrezno funkcionirati v mednarodni skupnosti. Danes nas je vsaj 20 krat več in šele sedaj lahko govorimo, da imamo primerno diplomatsko službo.

Ekipa, s katero sodelujete v Ženevi je mlada. Ali ste imeli vedno tako mlado ekipo kot jo imate danes, ko ste jim lahko skoraj oče. No, pred 20 leti sem bil tudi jaz mlajši, tako da sem bil v krogu svojih vrstnikov. Zelo rad delam z mlado ekipo. V njej vidim veliko energije. Upam, da jim lahko z izkušnjami, ki jih imam, pomagam, da razvijajo svoje potenciale.

Zelo je pomembno, da starejši z izkušnjami potrpežljivo delajo z mlajšimi kolegi in jih uvajajo v obrt, katere se moramo vsi naučiti, če želimo opravljati ta poklic. Sam sem šel skozi to urjenje. Slovencev, ki bi zares do potankosti obvladali svoj poklic je bilo v takratni zvezni diplomaciji zelo malo. Najbolj se spomnim dveh, Marka Kosina, ki je kot jugoslovanski diplomat deloval tudi v Ženevi in Ignaca Goloba. To sta diplomata, ki sta pri moji generaciji pustila močan pečat prav zaradi strokovnosti, ki sta jo vsak na svoj način posredovala. Podobno nalogo imamo sedaj pripadniki moje generacije.

Kje je treba največ pomagati? Do nedavnega sem bil predsednik sindikata slovenskih diplomatov. Ta je podoben strokovni poklicni organizaciji in tukaj je še veliko neopravljenega.

To pomeni, da želimo, da postane diplomat poklic, ki si ga mladi želijo opravljati in v katerem so pripravljeni preživeti pretežni del svoje kariere. To je tudi zelo specifičen poklic. Zahteva posebno znanje. Svoje mlajše kolege želim navdušiti zanj. Vendar po drugi strani vztrajam tudi pri tem, da mora država dati določeno priznanje temu poklicu. Za to smo se tudi zavzemali v okviru sindikata, kjer pa delo še zdaleč ni končano. Saj je to poklic, ki ima posebne potrebe.

Zakaj pravite, da je to poseben poklic? Po čem se razlikuje od drugih poklicev? To je poklic, ki ima svoje lastne notranje zakonitosti in močno vpliva na življenje posameznika. Diplomat mora biti pripravljen, da se vsake toliko časa preseli iz enega mesta v drugo, iz ene države v drugo, iz enega socialnega okolja v drugega. To se sliši na prvi pogled zelo zanimivo, vendar ni lahko kar tako

zapustiti vsega. Ljudje, ki živijo v tujini to razumejo bolje kot tisti, ki živijo v Sloveniji in se jim ni nič spremenilo. Iti od doma, pa čeprav za štiri leta, ni čisto enostavno. Po štirih letih se je treba seliti drugam in potem spet v neko tretjo državo. Vse to terja neko posebno energijo in nenehno prilagajanje.

Tudi način diplomatskega dela je poseben. Dela se je treba naučiti, hkrati pa je treba biti tudi talentiran oz. rojen za to delo. To pomeni, da mora biti oseba komunikativna in vsestransko izobražena, da lahko svojo osnovno misijo ustrezno opravlja. Včasih tudi družinske člane postavljamo v zelo težke položaje. Otrokom prekinemo normalni tok njihovega razvoja, prikrajšani so in se morajo prilagoditi novemu okolju.

Če primerjam sebe s hčerkama, imam sam iz otroštva veliko več prijateljev. Seveda jih imata tudi onidve, vendar so bili to otroci diplomatov in so danes razseljeni po vsem svetu. Obe hčeri sta bili v Ameriki. Na Portugalskem je bila samo ena in je tam spoznala svojega partnerja. Imam vnuka, ki je pol Slovenec in pol Portugalec. Žena je imela srečo, da je učila v srednji šoli v Ljubljani in je lahko vedno prekinila delo za določen čas in me spremljala.

Od New Yorka, Portugalske, Maroka. Ali ste bili še kje? Ne, zadnjih sedem let sem bil v Ljubljani in sem vodil Sektor za mednarodne organizacije na MZZ ter opravljal serijo koordinacijskih vlog za razne mednarodne iniciative.

Kako se navadite na to raznolikost? Kot sem že na začetku rekel, sem karierni diplomat. Ravno to menjanje okolij me veseli. Poklicna diplomacija pa se opravlja povsod enako.

Kako je priti iz New Yorka na Portugalsko? Kako gledate na to s kulturnega vidika? Seveda je to šok. Prideš iz okolja, ki je navajeno na zelo hitro življenje, v okolje, ki se giblje po nekem drugem ritmu. Temu se je treba prilagoditi. Tudi vsebina dela je bila drugačna.

V New Yorku smo bili v začetku naše neodvisnosti. Bilo je potrebno vzpostaviti Stalno predstavništvo pri ZN in generalni konzulat. Predstavništvo je takrat vodil sedanji predsednik države Danilo Türk. Slovenija se je morala šele uveljaviti v družbi med 180 državami.

Takrat smo bili v New Yorku le trije diplomati. Na generalnem konzulatu sem bil zelo zaposlen s trgovino med Slovenijo in ZDA. 90% te trgovine je šlo preko New Yorka. Tu smo imeli 30 slovenskih podjetij in eno banko. V samem New Yorku je delovala zelo močna slovenska poslovna skupnost. Tam še vedno obstaja in deluje slovenska cerkev Svetega Cirila. Sprva je bila namenjena izseljencem iz začetka 20 stoletja, sedaj pa je vedno bolj tudi kulturni in zgodovinski spomenik. Izseljenci so danes precej oddaljeni od te cerkve, ki leži v atraktivni četrti. Torej delo v New Yorku je bilo povezano z izseljenstvom, z gospodarstvom ter delovanjem v mednarodni organizaciji.

Portugalska je bila zanimiva, ker smo bili takrat sredi pogajanj za vstop v EU. Portugalska je imela sveže izkušnje, za seboj pa je imela tudi bolj totalitarno preteklost. Iz njihovih izkušenj smo se ogromno naučili.

Maroko sem pokrival iz Portugalske. S kulturno-zgodovinskega vidika je to zelo zanimiva država. Ravno ta različnost me kot kariernega diplomata zelo vznemiri. Tega je v Ženevi na pretek, zato sem zelo rad prišel sem.

Kako je pravzaprav prišlo do tega, da ste ravno vi in ne kdo drug, prišli na mesto veleposlanika v Ženevo? Na MZZ imamo diplomati anketo, v kateri izrazimo željo, na katerih področjih bi radi delovali. Imamo sistem prijave za določena mesta. Vendar končno priporočilo ministru poda posebna komisija. Za imenovanje vodje posamezne diplomatske misije je pristojen minister, ki presodi, kakšnega človeka najbolj potrebuje na določenem mestu. O tem se posvetuje z ljudmi, ki odločajo o zunanji politiki. Po vsej tej kombinaciji faktorjev diplomati dobimo ponudbo za določeno delovno mesto in če jo sprejmemo, steče postopek pred Vlado, zaslišanje v parlamentarnem odboru za zunanjo politiko in naposled izda predsednik republike ukaz o imenovanju. Tako je bilo tudi v mojem primeru.

Ali imajo ta mesta neko noto oz. lestvico pomembnosti? Imamo formalne in neformalne lestvice. Vse to ima svojo logiko in te kategorije za moj okus niso najpomembnejše. Zame je najbolj pomembno, da tisto, kar opravljaš, delaš z veseljem. Če se ti tega dela ne ljubi opravljati, je to izguba časa. Najbolj važno je, da vidiš samega sebe tam, kjer se dobro počutiš.

Ali imate stike z zunanjo okolico, ali se vam uspe integrirati, ko pridete v neko drugo okolje? Integracija poteka bolj ali manj v diplomatskih krogih. Na primer tukaj se moram integrirati v svet ZN. V New Yorku sem bil zelo dobro integriran v slovensko skupnost in bil tudi na razpolago v poslovnem svetu. V tem času osamosvojitve so izseljenci veliko pomagali Sloveniji. Vsak, ki je imel možnost, nam je priskočil na pomoč in pomagal, da se je projekt slovenske države uspešno zaključil, tudi v najbolj kritičnem obdobju.

Ženevski izseljenci so mnogo pomagali pri uspostavitvi našega predstavništva pri OZN v Ženevi. Spominjam se, da nam je g. Janez Hacin takrat nudil poslovne prostore za delovanje.

Ali ste imeli čas spoznati Ženevo? Moja prioriteta je trenutno spoznavanje delovanja mednarodnih organizacij in slediti aktualnim dogajanjem, kar je tudi naše bistveno delo. Vendar škoda je, da se osebje krči zaradi varčevalnih programov. Naša ekipa je majhna in v tej sestavi smo želeli poudariti tri glavne funkcije: vzdrževati dobre odnose z mednarodnimi organizacijami, uveljaviti Slovenijo kot njihovega pomembnega partnerja in skrbeti za povezavo med domovino in OZN. V tej točki bi rad izpostavil tri glavna področja: področje človekovih pravic, področje varnosti, področje ekonomskih zadev.

Zakaj tako izpostavljate področje človekovih pravic? Ali to pomeni, da je Slovenija na tem področju med vodilnimi? Po kakšnem naključju? Poglejte, sama osamosvojitve in razlogi, zakaj smo zapustili nekdanjo državo, so bili povezani s človekovimi pravicami in z željo po oblikovanju take državne ureditve, kulture in civilizacije, v kateri želimo živeti.

Prav težnja po zagotovitvi pravic posameznika je bila ena tistih vodilnih sil, ki je prevladala, ko so ljudje šli na referendum in odločali o osamosvojitvi. To je tudi v ospredju delovanja Slovenije v mednarodnih skupnostih. Konec koncev je bilo to tisto, zaradi česar smo pravzaprav šli po naporni poti. To je bilo bistvo te tako imenovane tranzicije. Torej spoštovanje dostojanstva posameznika, zagotavljanje njegove nedotakljivosti in zagotavljanje njegove pravice, da živi tako, kot se njemu zdi prav in da lahko te pravice zagotavljamo v pravno urejeni državi. To je splošno pravilo, okoli katerega je šlo razmišljanje vsakega posameznika, ko je razmišljal ali naj se poda v ta projekt, za katerega se ni vedelo ali bo uspel ali ne. Kot ste videli, se je v ostalih delih bivše države hudo zapletlo.

Katero področje bi morala Slovenija bolj razviti? Slovenija se je dobro uveljavila tam, kjer je imela kaj pokazati. V Svetu OZN za človekove pravice je bil moj predhodnik podpredsednik. Partnerji so si dobro zapomnili našo vlogo. Spopasti se je treba z izzivi, ki jih pred nas vedno znova postavlja okolje, v katerem živimo. Pomembno je, da znamo opaziti stvari, ki so za nas pomembne.

Ali vidite možnost, da se Slovenci bolj uveljavijo kot enoten narod in ne kot posamezniki? Slovenci smo posamezniki, ki se znajo uveljaviti. Obsojeni smo na individualizem, saj nam Slovenija že zaradi svoje velikosti ne more vedno nuditi vseh pogojev, ki so potrebni za razvoj slehernega nadarjenega človeka. S tem se je treba soočiti. To je dobro, saj se navsezadnje prispevek k ugledu posameznega naroda ne dela samo v okvirih lastne države, ampak povsod po svetu.

Jana Maffi Krulej

Se lahko predstaviš? Ime mi je Jana Maffi Krulej. Sem Slovenka, ki že osmo leto živi v Ženevi. Moje delo obsega različna administrativna dela, od tega je tretjina korespondence s Slovenijo in pomoč diplomatom pri vsem, kar potrebujejo.

Osem let je že kar dolga doba, kakšne so tvoje izkušnje in kako si se navadila na življenje izven domovine? Pred osmimi leti sem prišla sem iskat nove izkušnje, nove izzive. V bistvu se mi je veliko spremenilo. V Sloveniji sem študirala in imela prijatelje. Moje družabno življenje se je spremenilo. V Ženevi nisem imela nobenih prijateljev, bila sem brez službe in je bilo prvi dve leti res zelo težko.

Prelomnica je bila, ko sem dobila službo v Mednarodni organizaciji za migracije. Takrat sem se bolj integrirala in tudi družabno življenje sem imela boljše. Od takrat je Ženeva postala moj dom. V IOM, ki je delovala pod nemško vlado, sem delala dve leti. Imela sem srečo, da je Predstavnništvo ravno ob zaključku mojega mandata iskalo dodatno pomoč zaradi predsedovanja EU. Sedaj teče četrto leto mojega delovanja tukaj.

Ekipa se je zamenjala. Kako to doživljaš? Ali se je delovno vzdušje spremenilo? Težko je biti tisti, ki ostaja, ko eni odidejo in pridejo novi. Treba se ja navaditi na nov način dela in človeka samega. Do zdaj smo vedno imeli srečo. Smo zelo dobra ekipa ter se s sodelavci odlično razumemo. Čeprav je veliko dela, z veseljem delam tukaj. Veliko mi pomeni, ker je moje delovno okolje v slovenskem jeziku.

Imate še vedno kontakte s staro ekipo, ki je odšla. Kakšni so bili vaši odnosi? Vedno so kombinacija profesionalnega in prijateljskega odnosa.

Verjetno se to še bolj pozna pri majhni ekipi? Seveda. Dela imamo res veliko. Vendar vsak naredi svoje delo. Kljub velikemu številu sestankov je vzdušje sproščeno in se po delu dobimo tudi na kavi.

Si neke vrste most med mednarodnimi organizacijami in Slovenijo. Deluješ med ljudmi iz različnih okolij. Kako doživljaš to multikulturalnost? Iz vsakega dogodka oz. od vsake delegacije, ki nas obišče, se naučim kaj novega in spoznam nove ljudi. Veliko sem v mednarodnih organizacijah in z ljudmi, ki prihajajo iz različnih okolij. Kontakte imam z vsemi ministrstvi in uradi v Sloveniji. To je del mojega dela, ki mi je res všeč. To je najlepši del moje službe.

Kako bi opisala spremembe, ki se dogajajo pri tvojem delu? Trenutno je na uradih in ministrstvih veliko sprememb in novosti. Vendar se samo delo ni bistveno spremenilo. Institucije imajo ustaljene navade in glede tega ni veliko novosti. Seveda, ko se spremeni vlada, se zamenja veliko ljudi.

Slovenijo si zapustila pred osmimi leti. Ali opažaš razlike v odnosih in komuniciranju? V Sloveniji sem delala v privatnem sektorju, ki je popolnoma drugačen od javnega. Tukaj delujem v diplomatskem svetu. Odnosi in komunikacija so popolnoma drugačni. Veliko je različnih kultur in ljudi. Slovenija je bila pred osmimi leti precej zaprta. Multikulturalnost in nepoznavanje jezika sta me tukaj sprva prestrašila. Vendar šele sedaj razumem, zakaj vedno pravijo, da si s potovanji človek razširi obzorja. Potovanja oz. življenje v tujini ti dajo širino. Naučila sem se novega jezika, nove kulture, spoznala sem veliko novih ljudi, spoznala sem, kako dela vlada, kako delujejo mednarodne organizacije. Vse to mi je bilo pred mojim prihodom tuje. Postala sem bolj odrasla.

Ali se redno vračaš v Slovenijo? Lansko leto sem se poročila na Bledu. Na začetku bivanja v Ženevi sem res pogrešala Slovenijo in sem odhajala domov 3-4 krat letno. Moji obiski so sedaj vse manj pogosti. Vračam se dvakrat letno. V prvih dveh letih sem ugotovila, da ne moreš biti s srcem nekje in s telesom drugje, moraš se odločiti z razumom, kje je tvoj dom. Če si nenehno nekje v sredini, ne tu ne tam, se ne moreš resnično prilagoditi. Seveda Slovenijo manj pogrešam, ker imam vsakodnevne stike z njo, vendar je Ženeva postala moj dom.

Mireille Lazere

Kako bi opisali vaše delo? Sem osebna asistentka veleposlanika ter odgovorna za diplomatsko administracijo. Vodim koledar veleposlanika. Skrbim tudi, da je njegov prihod in prihod diplomatov v Ženevo (nastanitve, zavarovanja, različna delovna dovoljenja...) pripravljen in tudi zaključen. Obenem pa skrbim tudi za odhod veleposlanika in diplomatov (obvestilo mednarodnim organizacijam in veleposlaništvom, prekinitev zavarovanj, vrnitev kartic, avtomobilskih tablic...).

Dela je ogromno, zato je dobra organizacija zelo pomembna. To zahteva veliko koncentracije, da ne pride do nesporazumov.

Kako je prišlo do tega, da delate za Slovenijo? Bila sem veliko v tujini. Nekaj let sem živela na Češkem. V Bruslju sem delala za različna mednarodna podjetja; delala pa sem tudi na različnih področjih pri EU, med drugim na programu PHARE, ki se je takrat ukvarjal z Vzhodno in Centralno

Evropo in pristopom njenih držav k EU. Delala sem tudi na področju evropskega kmetijstva za "National Farmers Union" (NFU) na področjih CAP in WTO. Potem sem prišla v Ženevo in nekaj časa nadomeščala osebo na irski misiji, nato pa bila zaposlena na Uradu visoke komisarke za človekove pravice (OHCHR). Z delom na Stalnemu predstavništvu RS sem pričela v letu 2002.

Kot ostali sodelavci sem zaposlena na MZZ in sem sedaj tukaj že osmo leto. Na začetku smo imeli prostore ob jezeru, na Rue de Lausanne, od koder smo imeli prelep pogled na jezero.

Kako vidite napredek Slovenije od vašega prihoda do danes? Takrat je bilo malo ljudi, ki so poznali Slovenijo. Izrednega pomena za razpoznavnost države je bilo predsedovanje Slovenije EU; takrat smo imeli veliko dela in več sodelavcev. Imeli smo veliko delegacij. Seveda je bila to odlična promocija za Slovenijo. Odziv na naše predsedovanje je bil izredno pozitiven. Presenečena sem nad mladostjo, zrelostjo, kultiviranost in visoko izobrazbo diplomatov, ki delajo z nami. Vsi naši sodelavci so mladi, tako, da delam v dinamičnem kolektivu, polnem energije.

Živa Tavčar

INTERVJU S PREDSEDNIKOM RS V NZZ-Neue Zürcher Zeitung

NZZ-Neue Zürcher Zeitung je v izdaji 11.11.2010 na celi strani objavila intervju s predsednikom dr. Danilom Türkcom. Intervju je bil opremljen s fotografijo, krajšim življenjepisom s posebnim poudarkom tudi na njegovi nekdanji visoki funkciji v OZN in z osnovnimi podatki o Sloveniji.

Pred kratkim ste obiskali švicarsko predsednico Doris Leuthard. Obstajajo skupni projekti? Najprej sva se pogovarjala o globalnih in evropskih izzivih v zvezi z reševanjem gospodarskih kriznih situacij, ki v enaki meri zadevajo tako Slovenijo kot Švico. Diskutirala sva tudi o projektu za pomoč otrokom, žrtvam oboroženih konfliktov v Gazi. Ta projekt sem začel leta 2009. Želimo se učiti iz obilice izkušenj, ki jih ima Švica spričo svoje dolgoletne tradicije v humanitarni dejavnosti.

Švica ni podpisala dodatnih protokolov k Alpski konvenciji. Ste zaradi tega nejevoljni? Ne. Slovenija je sicer članica EU, vendar je samoumevno, da spoštujemo suverenost vseh evropskih držav. Svobodna odločitev Švice je, da spoštuje cilje Alpske konvencije ali ne.

Dolgo ste delovali v ZN. Kakšno vlogo pripisujete švicarskemu članstvu? Osebno menim, da je zelo razveseljivo, da je Švica postala članica ZN (*op.2002*). Tozadevno sem imel tesne stike s švicarsko ministrico Elisabeth Kopp. Vendar pa tedaj kampanja za včlanitev v OZN v Švici ni uspela. Sedaj pa se izrazito kaže, da ima lahko Švica v okviru OZN na temelju svojih dosežkov v humanitarni dejavnosti pionirsko vlogo. Sledim tudi sedanji razpravi v Švici o morebitnem članstvu Švice v VS OZN. Po mojem teče diskusija v pravi smeri. Vem pa tudi, da so tozadevno mnenja v Švici deljena.

Pred izbruhom gospodarske krize je Slovenija beležila eno najvišjih stopenj rasti, potem pa jo je v območju evra kriza najbolj prizadela. BDP je leta 2009 padel za 7,8%, proračunski primanjkljaj se je povečal za 5,5% BDP. Kaj je šlo narobe? Je bila rast prej nestabilna? Ekonomisti so dejansko svarili, da se domače gospodarstvo pregreva. Zelo ugodni krediti so zapeljevali k prekomernim investicijam, gradbena dejavnost je bila nerazumno velika. Poleg tega je Slovenija zelo izvozno orientirana, izvozimo 70% svoje gospodarske zmogljivosti. Kot članica evroobmočja smo vezani na monetarno politiko Evropske centralne banke, ki je v času, ko nas je zadela kriza, vodila politiko močnega evra. To je seveda vplivalo na naš izvoz. Obstaja pa tudi bolj subjektiven, političen element. V prvi polovici 2008 smo predsedovali EU in smo bili s tem tako zaposleni, da gospodarskih oblakov na obzorju nismo dovolj upoštevali. Potem so bile septembra še volitve, potrebno je bilo sestaviti novo vlado. Tako smo na koncu precej pozno reagirali na krizo. V letu 2010 zopet beležimo rast BDP, ki pa bo samo približno 1%. Brezposelnost je za naše razmere visoka. Lotiti se moramo reform.

V nasprotju z drugimi tranzicijskimi državami se je Slovenija vedno izrekala proti šokterapijam. Se to sedaj kaže kot pomanjkljivost? Mislim, da smo zgodovinsko in psihološko narod, ki ne ve, kaj bi s šokterapijami. Ko je na začetku 90-ih Jeffrey Sachs vsem nam predstavljal svoje predloge, so bili vsi ekonomisti in politiki proti. Mislili smo, da potrebujemo postopno spremembo, hoteli smo postati članica EU in se potem prilagoditi tam obstoječim pravilom. Nihče ni predvideval, da bi nas lahko

prizadela recesija, kakršno prestajamo od 2008. Očitno je, da moramo sedaj reformirati naš delovni trg in ga narediti bolj fleksibilnega. Toda s sindikati to ni enostavno. Spremeniti hočemo tudi pokojninski in zdravstveni sistem in izpeljati druge reforme. Vlada se ukvarja s tem sedaj. Čeprav smo si predstavljali drugače, se s samim vstopom v EU teh reform avtomatično ne opravi.

Slovenija se kot članica evroobmočja v nasprotju z drugimi tranzicijskimi državami šoku ne more upirati z devalvacijami. Ali to politika vidi kot pomanjkljivost? Zanimivo je, da se tega v Sloveniji ne vidi kot problem, tudi ne kot potencialni problem. Jasno je, da s tem, ko smo vstopili v evroobmočje, lahko imamo svojo fiskalno politiko, ne moremo pa več imeti svoje monetarne politike. To smo pričakovali in o tem se ne diskutira, saj bi to bila čisto akademska diskusija. Seveda je za Poljsko enostavneje, mi pa smo majhna in na Nemčijo močno vezana država. V Evropi je medsebojna odvisnost včasih pomanjkljivost, včasih pa prednost. Jasno pa je, da je izstop iz evroobmočja za nas absolutno izključen. Ljudje vidijo euro kot svojo valuto in česa drugega ne želijo; to je tudi psihološko vprašanje.

Švica je dokaj uspešno vpeljala instrument avtomatične denarne zavore. Se tudi v Sloveniji razpravlja o podobnih ukrepih? Ta instrument poznamo, vendar o tem doslej nismo intenzivneje razpravljali. Sedaj smo zaposleni s premagovanjem krize, s konsolidacijo proračuna in da pazimo, da dolgovi ne bi še naprej rasli. Ko se bo položaj stabiliziral, bomo morda tudi mi uvedli takšno avtomatično denarno zavoro. Ne sedaj, morda pa čez nekaj let.

Kakšna je lahko vloga Slovenije pri spravi med državami nekdanje Jugoslavije? Lahko smo konstruktivni, moramo pa biti realistični. Slovenija bo storila vse, da k temu prispeva svoje. Vendar najpomembnejše rešitve niso odvisne od nas. Pomagamo tistim državam, ki so na poti v EU. Mi bi radi, da kolikor se da hitro pridejo v EU. Za to bomo dali svoj prispevek. Slovenija je v Bruslju in drugod storila veliko, zato da prepriča druge, da vizna liberalizacija državam Zahodnega Balkana ogromno pomaga pri politični stabilizaciji.

Kmalu se bodo začeli razgovori med Srbijo in Kosovom. Je Slovenija lahko v pomoč pri rešitvi težavnega vprašanja Kosova? Najpomembnejše je, da se zavedamo vse večje EU. Vloga Slovenije je v tem, da podpira EU. Naš zunanji minister bo delal skupaj z Visoko zunanjo predstavnico EU Catherine Ashton na projektih, ki naj bi zbližali Prištino in Beograd.

Slovenija je lani zaradi mejnega spora občasno blokirala pristopna pogajanja med Hrvaško in EU. To je podobi Slovenije škodovalo. Je bila ta odločitev napačna? Ne. Slovenija je branila svoje legitimne interese. To se pričakuje od vsake suverene države, tudi če je članica EU. Slovenija je tudi branila načela EU. Posledica odločne države Slovenije je bila, da je Evropska komisija postala aktivna. Svoje delo je opravila zelo dobro. Posredovala je in predlagala ustanovitev arbitražnega sodišča. S pomočjo Evropske komisije je bil v šestih mesecih, kar je zelo hitro, dosežen dogovor o okviru za rešitev. To prej ni bilo mogoče. Gledano nazaj je slika dokaj pozitivna, četudi včasih nekatere stvari izgledajo nekoliko neprijetne.

Toda Slovenija je kot članica EU imela prednost pred Hrvaško. Ali ni bila blokada pristopnih pogajanj neke vrste izsiljevanje? Mislim, da je legitimne in pravične interese potrebno braniti. Jasno je, da za vse to ni vedno prijetno. Vendar je vsak v EU videl, da se je Slovenija obnašala odgovorno. Hoteli smo braniti nekaj, kar je bilo potrebno braniti. Nič naj ne bi smelo prejudicirati meje med Slovenijo in Hrvaško. Ko se je predlagalo rešitev, smo jo brez obotavljanja sprejeli. Neprijetnosti niso bile tako velike, splačalo se je, da smo jih vzeli nase. Nikoli nismo imeli občutka, da nimamo prav. Seveda je bilo malo pritiska na Hrvaško. Toda v letu dni smo tudi napredovali, da ga tudi na Hrvaškem skoraj ni, ki bi bil nesrečen glede na to, kako so se zadeve razvile. Sedaj je mogoče najti primerno in pravično rešitev.

V Sloveniji so množična grobišča s posmrtnimi ostanki žrtev zmagovitih Titovih partizanov. Kako ravna Slovenija s tem mračnim poglavjem svoje zgodovine? Množična grobišča so posledica druge svetovne vojne. V letu 1945 je bilo veliko zločinov. Problem pa ni samo Slovenija. Pobiti so bili tudi pobegli hrvaški fašistični ustaši, ki so jih bili vrnili Titovim partizanom. Usmrčeni so bili tudi pripadniki slovenske kvizlinške vojske. To so seveda bili zločini. Izkoristil sem vsako priložnost, da obsodim te zločine. Apeliral sem na tiste, ki imajo informacije, naj s preiskovalnimi organi sodelujejo.

Preiskuje se. Sedaj gre predvsem zato, da raziščemo dejstva, kaznujemo storilce, identificiramo posmrtno ostanke in da se žrtev spomnimo z dostojanstvom. Opozoriti pa bi želel tudi na okoliščine. To se je zgodilo v kontekstu grozljive vojne z milijoni mrtvih. V letu 1945 ni nihče razmišljal o pravici temveč o maščevanju. Pobijalo se je brez milosti.

Je danes na Zahodnem Balkanu še kaj čutiti duha titoistične Jugoslavije? Vsak ima pač svoj osebni pogled na to. Toda politično relevantne nostalgije ni. Gre bolj za osebno nostalgijo. Za prihodnje aranžmaje je to brez pomena.

Koliko koristi ima danes Slovenija, da je bila del Jugoslavije, ki je imela pomembno vlogo v gibanju neuvrščenih? To ni odločilnega pomena. Ko sem bil slovenski veleposlanik v OZN in v času svojega delovanja v VS OZN, sem pri neki akciji med neuvrščenimi izkusil, da je prednost predstavljati državo, ki je nekoč pripadala Jugoslaviji. Toda brž ko gre za praktične probleme in bilateralne odnose, ima to komajda kakšno vlogo.

Vir: Veleposlaništvo RS v Bernu, prevedel veleposlanik mag. B. Grobovšek

DOBRI IN SLABI: ČAS ZA RESNIČNOST

Pred kratkim sem se v Great Missendenu udeležil maše zadušnice za slovenske žrtve povojnih pobojev. Britanska vojska je namreč leta 1945 vrnila v Jugoslavijo 12000 slovenskih vojakov, ki jih je Titova vojska kruto pomorila. Namen maše je bil izraziti obžalovanje dejanja britanske vojske.

Zakaj naj bi Britanci obžalovali poboje, ki so jih izvedli Slovenci in drugi Jugoslovani? Zato, ker so Britanci vrnili slovenske vojake s prevaro in je sedaj čas, da to priznajo. Ko so slovenski domobranci aprila 1945 zbežali v Avstrijo, so Britanci sprejeli njihovo vdajo, jih razorožili in jih nastanili v taborišča. Nato pa so Britanci pod pretvezo, da jih peljejo v Italijo, vojske poslali nazaj v Jugoslavijo. Britanci so se zavedali, da bodo vrnjeni vojaki zelo verjetno pomorjeni. John Corsellis, soavtor knjige Slovenija 1945, je bil takrat tam in se je kmalu zavedel strašnega izida.

Mnogi britanski vojaki, ki so bili takrat vključeni v to dogajanje, so se ga sramovali. Vendar je britanska vlada dolga leta odklanjala celo priznanje, da so Slovence poslali nazaj. Končno je to poletje britanski minister David Lidington izrazil obžalovanje v videocastu, objavljenem na spletni strani britanskega ministrstva za zunanje zadeve. Bilo je skopo, vendar je bil narejen korak v pravo smer. Maša zadušnica, ki so jo opravili katoliški škof iz Northamptona, slovenski nadškof Anton Stres in anglikanski škof Buckinghamama, je pomenila korak naprej pri duhovnem popravljanju škode, ki so jo naredili Britanci.

Ali je prav toliko krivde nalagati samo britanski vojski, ki ji moramo biti hkrati tudi hvaležni za šest let pogumnega boja ter zmage nad Hitlerjem in Nemci? To vprašanje me osebno zadeva, ker se je tudi moj oče boril v britanski vojski in tvegati svoje življenje. Mislim, da naša hvaležnost tem možem za povrnitev miru in svobode ne sme zastreti zavedanja, da se vsi včasih tako ali drugače motimo. Že leta 1945 je član britanske vlade napisal memorandum, v katerem je priznal, da je bila repatriacija Slovencev grozna napaka. Memorandum je poniknil v arhiv in nič se ni zgodilo. V današnjem času pa je priznanje krivice dejanje plemenitosti, ne slabosti. Nihče ni popoln in pošteno je to priznati.

Britanci sčasoma priznavamo neprijetno resnico. Kaj pa Slovenci? O tem seveda ne moremo odločati Britanci. To morajo storiti Slovenci, saj je sprejemanje zgodovine dejanje naroda. Na žalost danes ni skupno sprejete slovenske zgodbe o dogodkih v tistem času. Slovenija je majhen narod z dvema zgodovinama, ki sta med seboj v konfliktu, in nobena od njiju ni popolnoma resnična.

Na eni strani so tisti, ki verjamejo, da so partizani pod komunističnim vodstvom izborili domoljubno zmago nad nemškim okupatorjem in da so poboji tisočev sonarodnjakov med vojno in po njej zaslužena kazen za nasprotnike partizanskega boja. Na drugi strani pa so tisti, ki so menili, da je bilo prav upirati se komunističnim načrtom ustvarjanja diktature in da je bilo sodelovanje z Nemci le sredstvo, ki ga je opravičeval plemenit namen.

Danes smo vsi lahko zadovoljni, da so partizani pomagali premagati naciste – in tudi, da je komunistične diktature konec. Ne smemo pa zanemariti slabih stvari, ki so se zgodile na tej poti. Tako kot se Britanci učimo obvladovati svoj ponos na zmago v pravični vojni in priznavamo svojo veliko napako, bi morda Slovenci lahko priznali, da so tudi njihovi sonarodnjaki, ki so se tedaj prav tako prebijali skozi težke čase, delali dobro in slabo.

Dejstvo je, da je bila zmaga v domoljubni vojni omadeževana s povojnimi pomori, kakršnih nobeno civilizirano ljudstvo ne bi smelo poskušati opravičiti. Boj proti komunističnemu tiranstvu pa je po drugi strani vključeval faustovski pakt z nacističnim režimom, ki je bil kriv za neskončno trpljenje in umiranje po vsej Evropi.

Večina Slovencev je bila takrat razpeta med več smeri. Nikakor ni bilo možno stati ob strani. Izbira katerekoli poti pa je pomenila vključitev v dobro in slabo. Slovenci so se soočali s težkimi dilemami, ki so bile Britancem večinoma prihranjene. Povrh tega pa vojna, ki jih je silila v te moralne stiske in zadrege, sploh ni bila njihova vojna.

Ko bodo Slovenci lahko priznali, da njihova preteklost sestoji iz zamotane kombinacije dobrega in slabega, bodo imeli pravo zgodovino naroda in ne le zgodovino ene ali druge strani v konfliktu. To je težka naloga. A ko bodo zmogli pogum in poštenje za oblikovanje skupne zgodovine, bodo zaslužili tudi spoštovanje mednarodne javnosti.

Marcus Ferrar, soavtor knjige »Slovenija 1945«

GEORGES HALDAS 14. avgust 1917, Ženeva -24. oktober 2010, Lozana

Leta 2004 v novembru smo na mojo pobudo na novoletno večerjo Združenja ženevskih Slovencev povabili pisatelja Borisa Pahorja iz Slovenije in Georges Haldasa iz Ženeve. Sodobna pisatelja sta očarala slovensko občinstvo in vsem prisotnim je bilo prijetno poslušati misli dveh tako velikih pisateljev, ki sta takoj našla skupne točke in razpravljala, kot da se že leta poznata, čeprav sta se takrat prvič srečala. Srečanje z njima je bila življenjska lekcija vsem prisotnim in bo zagotovo za vedno ostalo v našem spominu.

Danes Georges Haldasa ni več. Pred nekaj tedni, konec oktobra, je umrl veliki ženevski poet, esejist, kronist, profesor, lektor, žurnalist, prevajalec, avtor poezije in proze. Vedno je bil prepričan, da jezik ni sposoben celostno pojasniti realnega sveta.

Haldasa sem spoznala približno leto pred njegovim srečanjem s Pahorjem. Organizirala sem srečanje z dijaki, da ga predstavim učencem drugega letnika gimnazije. Ne vem, kdo je bil v začetku bolj sramežljiv, Haldas ali učenci, ampak ko smo začeli z vprašanji, ga nismo mogli ustaviti. Njegov govor in odgovori na vprašanja so osupnili vse navzoče. Čudili so se njegovi enostavnosti, razpoložljivosti in ogromni kulturi. Čas je prehitro minil. Haldasa bi lahko stari ali mladi poslušali še ure in ure. Prepričana sem, da se bodo dijaki še dolgo spominjali tega srečanja.

Rojen je bil v Ženevi, vendar je prvih 9 let svojega življenja preživel v Grčiji, kjer je bil rojen njegov oče, mati pa je bila Ženevčanka. Šolal se je v Ženevi, potoval po Franciji in Italiji, bil na čelu različnih literarnih združenj (ruskih, španskih, italijanskih), drugega o njegovem življenju pa ne vemo dosti.

Njegova prva publikacija je izšla leta 1942 in se imenuje »Hvalnica jutranji zori« (Cantique de l'aube). Od takrat pa do smrti je stalno pisal, ali pa zadnja leta narekoval, ker je imel težave z očmi. Zadnja knjiga je izšla nekaj tednov pred njegovo smrtjo in se imenuje »Les hauteurs de Moab«.

Na vprašanje, ali je njegova domovina Švica ali Grčija, je vedno odgovoril, da niti ena niti druga, da ni niti točno iz Švice niti iz Grčije, ampak tam nekje, med obema. Je pa rad priznal, da je od mame, ki je bila paralizirana več kot 50 let, dobil moč poslušanja in senzibilnost, ki ju lahko čutimo v njegovem pisanju.

Avtor več kot 100 knjig se je z veseljem vedno vračal na osrednje teme, kot so filozofija, religija in poezija. Čeprav je dosti pisal, se ni nikoli čutil pisatelja (écrivain), ampak kot «človeka, ki piše» (un homme qui écrit) in ta razlika je bila zanj zelo pomembna. Rad je govoril, da ni bil nikoli odličen učenec in da je šele od gimnazije dalje začel z veseljem pisati.

Poznan kot največji ženevski francosko govoreči pisatelj dvajsetega stoletja je prejel vse pomembne nagrade: nagrado Schiller, Veliko nagrado mesta Ženeve, nagrado Taormina, nagrado Edouard Rod, Veliko nagrado C. Ramuz, itn.

Haldas je spomenik ženevske literature in še več – švicarske literature, čeprav mu slava sploh ni bila pomembna. Bil in ostal je vedno skromen. Če so mu včasih povedali, da je pomemben švicarski pisatelj, je zamahnil z roko, samo obrnil glavo in rekel: „Ali lahko govorimo o čem drugem?“

Haldas je bil velikokrat gost televizijskih ali radijskih oddaj, raznih diskusij, pri katerih je rad sodeloval. Vedno je bil zanimiv sogovornik, z izjemnim besednim zakladom in močno kulturo – skratka oseba, ki v vsakem trenutku lahko argumentirano razpravlja o vsem.

Meni najdražja Haldasova knjiga je zagotovo «La légende du football» (Legenda o nogometu), v kateri pisatelj poudarja, da če se govori o nogometu, se govori o celostnem aspektu človeštva. Čeprav nisem imela pojma o tem športu, moram priznati, da ga je tako lepo predstavil in naredil vzporednico med športom in navadnimi ljudmi, da mislim, da sem končno nekaj razumela o nogometu.

Mislim, da je bil Haldas prepričan, in menim, da to velja tudi za Borisa Pahorja, da znanost ni sposobna odgovoriti na osnovno enigma človeškega življenja in da je pisal zato, da bi njegovo življenje dobilo smisel in da bi za njim ostalo napisano tisto, kar ga bo preživelo in v kar je verjel. O smrti je govoril, da je zaporednost zaupanja in dvoma, dvoma v zaupanju, in končno zaupanja v dvomu.

Boris Pahor se vse življenje bori za obstanek slovenske identitete, Haldas pa se je (tako kot Rousseau) boril za obstanek ženevske identitete. Zanimiva in enostavna osebnost, posebno povezana z Ženevo, ki ji je podaril veliko rokopisov, kar dokazuje navezanost na rojstno mesto.

Za vse Haldasove prijatelje naj v znak spoštovanja in hvaležnosti zaključim z njegovimi besedami, s francoskim citatom:

Sans feu ni lieu j'arrive
au bout de ce voyage
Ne me demandez rien
je n'ai pas de bagages
Simplement je regarde
tout seul obstinément
du côté de la mer
où s'est close l'étoile
Ni barque ni rivage

Les feux sont presque éteints
Quelques lueurs encore
d'enfance ici et là
Mais plus de fiançailles
Le point se fait petit
La porte se referme
L'oiseau du dernier vol
dans l'espace d'automne
s'éloigne sans un cri

Georges Haldas, *Un grain de blé dans l'eau profonde*

Eva Dimčovski

KAKO OSTAJAMO V STIKU S SLOVENIJO

Časopis Logaške novice je junija objavil prispevek Gregorja Čuka, učenca osnovne šole, ki jo je med obiskom v domovini svoje mamice obiskovala Skay Fasano. Takole je opisal njen obisk v tretjem razredu Osnovne šole 8 talcev:

»Maja nas je obiskala deklica Skay. Doma je v Švici. Natančneje v mestu Vevey. Skay je sestrična moje sošolke Zale. Stara je šest let. Obiskuje prvi razred. Pri njih začnejo šolo obiskovati že pri petih letih. V šoli ima najraje matematiko. Njen hobi je plavanje. V Sloveniji je bila že štirikrat. V Slovenijo pride na obisk k sestrični Zali, pa tudi zato, ker ima tu prijateljice. Govori kar tri jezike: francosko, angleško in slovensko. Naučila nas je nekaj francoskih besed in števil. Povedala nam je, da se pri njih namesto z besedo dober dan pozdravijo z besedama *bonne journée*. V Sloveniji ji je najbolj všeč čokolino, ker ga v Švici nimajo.«

Kako pa vaši otroci ostajajo v stiku s slovenščino in Slovenijo? Pišite nam, radovedni smo.

NAŠA VEČERJA S KULTURNIM PROGRAMOM

Spet smo preživeli lep večer. Brez snežink in novoletne jelke, saj smo bili še sredi novembra, pa vendar dovolj praznično, da smo se imeli lepo. Tudi letos smo bili v hotelu Chavannes-de Bogis. Pričakale so nas lepo okrašene mize. Aperitiv je bil kar v glavni jedilnici, tako da smo se lahko naklepetali in pozdravili že pred večerjo. Prišlo nas je 37, tudi veleposlanik pri Stalnem predstavništvu ZN Matjaž Kovačič s soprogo in sodelavci. Zbrane je pozdravil s kratkim nagovorom in se nam zahvalil za povabilo.

Kulturni program je predstavila študentka glasbe Valentina Štrucelj. Po srednji glasbeni šoli v Ljubljani je nadaljevala in zaključila z odliko študij klarineta na akademiji v Gradcu. Trenutno zaključuje pedagoški magistrski študij v Bernu. Nadaljevala bo z magistrskim študijem za bas klarinet. Pomagala si je z Zoisovo štipendijo, poučuje v glasbeni šoli in koncertira.

Letos je za program poskrbel Jure Kozamernik, ki je Valentino spoznal na Veleposlaništvu, kamor se je prišla predstaviti. Združenje ženevskih Slovencev je letos želelo predstaviti nekoga, ki živi ali študira v Švici. Menili smo, da je to lepa priložnost tako za študente, da se predstavijo, kot za nas, da jih spoznamo. Valentina se je takoj z veseljem odzvala. Ker ne nastopa sama, je s sabo pripeljala pianista Wladimira Lawrinenka, ki prihaja iz Ukrajine. Žal nismo uspeli najeti koncertnega klavirja, a sta se zadovoljila s klavinovo. Kar pa glede na razmere tudi ni bilo kar tako. Klavir je bilo treba razstaviti in sestaviti štirikrat. Naj se lepo zahvalimo Franeku Kozamerniku, ki je s klavinovo prevozil 600 km in jo nosil v peto nadstropje.

Skupaj smo se odločili za program. Pred večerjo sta zaigrala Brahmsovo «Sonato za klarinet in klavir v Es-duru» (približno 20 minut), kasneje pa še Webrov «Koncertino za klarinet in klavir». Zaradi izjemnega navdušenja sta morala slednjo točko ponoviti.

Tokrat smo se prvič odločili za resno glasbo in bilo nas je malo strah, da bodo ljudje klepetali. Pred večerjo je zbrane pozdravila moderatorka Maruša Fasano, ki je povedala kako bo večer potekal in koliko časa bodo skladbe trajale. Ker je vsako leto nekaj gostov iz mešanih zakonov, je program povezovala dvojezično, kar se je izkazalo za zelo pametno.

Povedala je, da je gostovanje finančno omogočil Urad za Slovence po svetu. V dvorani je bila popolna tišina, glasba pa nas je potegnila tudi k prijetnemu vzdušju med jedjo. Res je, da prisotni vsako leto radi rečejo, letos je bilo pa najlepše. Tudi letos je bilo tako, verjamem, da tudi zaradi visoko kvalitetnega programa in odlične organizacije celotne ekipe odbora, ki ne prepusti naključju niti malenkosti.

Irena Sterckx

PREJELI SMO PISMO VELEPOSLANIKA ANDREJA LOGARJA

Spoštovana Irena, dragi člani Združenja ženevskih Slovencev,

Po skoraj petih letih tukaj v Ženevi se vračam v domovino, kjer bom nadaljeval delo na matičnem ministrstvu. Ob tej priliki bi se vam želel zahvaliti za vso pozornost in prijaznost, ki ste jo namenili ne samo meni temveč tudi mojim sodelavcem na Stalnem predstavništvu RS pri Uradu ZN v Ženevi in predvsem tudi moji družini.

Kot veste, tokrat moje službovanje v Ženevi ni bilo prvo, pred tem sem bil tukaj že pred več kot petnajstimi leti. Veliko se je spremenilo od takrat. Slovenija je medtem postala polnoletna, pomenljiva pa sta tudi naš ugled in prepoznavnost v svetu. Nekaj pa se vendarle ni spremenilo. In to ste vi, dragi moji prijatelji. Krasi vas tista nepojasnjena, skrivnostna in izvorna ljubezen do domovine in globoko ter iskreno spoštovanje do vsega, kar je naše, slovensko. To naklonjenost in iskrenost do korenin slovenstva sem vedno znova občudoval ob srečanjih z vami. Pri tem pa imate zrel in odgovoren odnos tudi do vaše nove domovine Švice, ki ji poklanjate svoje misli, spoštovanje in potrebno zahvalo.

Zaslужili bi si večjo pozornost, kot jo prejimate. Del te vrzeli sem poskušal, seveda po svojih najboljših močeh in v okviru pristojnosti, nadoknaditi s svojim odnosom do vašega dela in poslanstva. Koliko sem v tem uspel, lahko in zmorete presoditi vi sami. Zmotno je prepričanje, da v času, ki ga živimo, preprosto ni več prostora za majhne in drobne pozornosti pa tudi sicer se zdi, seveda zmotno, da štejejo le veliki projekti.

Pri vašem delu vam želim veliko uspehov, osebne sreče in ostanite takšni, kot ste bili.

Andrej Logar, veleposlanik

ZAHVALA

Združenje je poslalo četitko k uspešnemu nastopu in srebrni medalji na olimpijskih igrah Petri Majdič. Zahvalila se nam je takole: »Spoštovani, iskrena hvala za vašo čudovito voščilnico in lepe želje. Želim vam lepe dneve polne uspehov.« Priložila je nekaj svojih fotografij z avtogramom.

POJASNILO

V prejšnji številki smo objavili prispevek Borisa Mavra o Jemnu. Zapisalo se mi je, da je članek prevedla njegova mama Alenka, v resnici pa se je Boris potrudil in ga napisal v slovenščini. Bravo Boris in upam, da se nam kmalu spet javiš s kakšnim zanimivim člankom.

Irena Sterckx

KOORDINACIJSKI SESTANEK S PREDSTAVNIKI SLOVENSКИH DRUŠTEV V ŠVICI, KNEŽEVINI LIHTENŠTAJN IN NA PREDARLSKEM

V nedeljo, 21.11.2010 je v prostorih Veleposlaništva potekal sestanek predstavnikov slovenskih društev in ustanov. Udeležilo se ga je 14 predstavnikov 9 društev. Združenje je zastopala Irena Sterckx. Veleposlanik je zbrane informiral o delovanju Veleposlaništva v preteklem letu, društva pa so poročala o rednem delovanju in načrtih za naslednje leto.

Vesna Hajnšek

Veleposlanik Matjaž Kovačič s soprogo

Mireille Lazere in Jana Maffi Krulej

Urška Čop Svetek, Predstavništvo RS pri ZN

Predsednik Združenja Tadej Vengust in namestnik veleposlanika Boštjan Jerman

Damian in Karmen Šterbenc

Marko Ham, Predstavništvo RS pri ZN

Maude in Štefan Srša

Théo Siegrist

Alenka Maver

Družčina na pikniku

NE POZABITE

marec

07.03.2011: Občni zbor Združenja ženevskih Slovencev.

junij

18.06.2011: Vabimo vas na piknik na istem mestu kot lani.

25.06.2011: Dan državnosti – praznujemo 20. obletnico samostojne države.

Prvi petek v mesecu, razen med počitnicami, poteka maša v slovenskem jeziku v Ženevi. Za informacije pogledajte na stran www.slomisija.ch.

Za informacije v zvezi z Dopolnilnim poukom slovenščine pogledajte na: www.zrss.si/slovenscina ali www.slovenskiotroci.ch ali pokličite vodjo skupnosti učiteljev Marijo Rogina +41 76 407 36 05. Možen je tudi pouk na daljavo.

Veleposlaništvo RS v Bernu objavlja novice na spletni strani www.bern.embassy.si.

Ženevske novice izdaja / Editeur:

Združenje ženevskih Slovencev / Association des Slovènes de Genève

Združenje je bilo ustanovljeno 19. julija 1991.

Predsednik: Tadej Vengust

Podpredsednik: Jure Kozamernik

e-mail: slovenijage@hotmail.com

Spletna stran: www.slovinci.org

Urednica: Irena Sterckx Militarev

Av. de Florissant 37, 1008 Prilly

Tel: ++ 41 21 625 31 69

e-mail: irena.sterckx@bluewin.ch

Uredniški odbor: Evelina Ferrar, Jure Kozamernik.

Ženevske novice izidejo dvakrat letno s finančno podporo Urada vlade RS za Slovence po svetu. Prvič so izšle januarja 1992.

TEKOČI RAČUN:

UBS Genève, 433156,29-240 (Association des Slovènes de Genève)